

Saint Anselm College ILL (SAC)

ILLiad TN: 29267

Borrower: AZU

Lending String: CGU,MSM,FAU,*SAC,SAC

Patron: Aversa, Alan G

Journal Title: Acta et documenta Concilio
Oecumenico Vaticano II apparando /

Volume: Issue:

Month/Year: 1969 **Pages:** 363-364, 370-371,
373-374

Article Author:

Article Title: series I, Antepraeparatoria, vol. III

Imprint: Civitate Vaticana ; Typis Polyglottis Va

ILL Number: 91044047

Date Sent

Initials

Call #: BX830 1962 .A2 1960 Ser.1,
v.3

Location: General Collection LIB
USE ONLY

Ship by: Odyssey

Billing: They charge us 20.00

Maxcost: \$50IFM

Shipping Address:

University of Arizona
Libraries - ILL
1510 E University
Tucson, AZ 85721-0055

Odyssey: 150.135.238.6

Ariel:

Email: askddt@u.library.arizona.edu

nimum et sufficiens, ab omnibus ubique terrarum absolvendum et exigendum antequam ad superiora studia fiat transitus, nihil attentis alterius generis iam peractis studiis.

7. Ut plena ac definita « Constitutio de linguae latinae disciplina » condatur, in qua, proposita de hac re voce Ecclesiae (Documenta Pontificia et Sacrarum Congregationum, Conciliorum Provincialium, etc.) certis *Decretis*, ab omnibus cum fide servandis, decernat: *a)* Linguam Latinam esse linguam Romanae Ecclesiae; *b)* esse cognitu necessariam ab omnibus sacris administris (sequatur ad modum appendicis ratio illa minima et sufficiens ab omnibus ubique praestanda); *c)* decernat rationem minimam et sufficientem ab omnibus absolvendam antequam ad superiora studia procedant; *d)* esse omnino adhibendam in docendis et descendis Philosophia et Sacris Disciplinis; *e)* nulli licere hac in re aliquid ad arbitrium immutare, nisi ex ipsius Sacrae Congregationis concessu.

VI

DE IURE ECCLESIAE PROPRIAS ERIGENDI SCHOLAS CUIUS-VIS GRADUS ET ORDINIS – DE SCHOLIS CATHOLICIS EXCITANDIS REGENDIS ET FOVENDIS

Plurima exstant documenta ecclesiastica de Scholis Catholicis, quorum principia generalia sancit *C.I.C.* in lib. II, tit. XXII (De Scholis); sed nostris praesertim temporibus Romani Pontifices huiuscemodi momentosum argumentum prosecuti sunt, ut pulcherrime et absolute Pius XI in Enc. *Divini illius Magistri* (31 dec. 1929), et iterum atque iterum Pius XII, quoties occasio ei opportunitatem obtulit rem iuxta necessitates pertractandi (conferri potest vol. *L'Education, a Monachis Solesmensibus digestum*, 1955).

Quaestionem de Scholis esse tractandam in Concilio Vaticano I iam prospiciebat Card. Franzelin in schemata prosynodali « de Ecclesia Christi » (cap. 15): « Intra sanctissimorum iurium violationes illa est maxime perniciosa, qua contendunt scholas omnes directioni et arbitrio solius potestatis laicae subiciendas esse... atque universim scholas nullius professionis religiosae... esse debere » (*Mansi* 51, 549). Illa enim erat aetas aurea Liberalismi, cuius dogma normativum totum innitebatur separatione Ecclesiae a Statu. Res tamen a tempore Concilii Vaticani I magis ac magis in periculum versari nemo dubitare potest, quia si Liberalismus tunc potissimum saeviebat, etiam hodie influxum exercere

pergit, quin immo etiam nostris diebus acriter reviviscere coepit. Insuper est notandum fere dimidiam partem generis humani sub immani crudelique iugo Communismi internationalis laborare, cuius doctrina et praxis ad educationem quod attinet non tantum sunt iuribus Ecclesiae infensissimae, sed ipsum ius naturale radicitus evertere contendunt. Etenim Ecclesiastici Magisterii exercitium in regionibus communistarum seu atheistarum dominio subiectis omnino impeditur, cum extra loca sacra quaecumque institutionem religiosam et fidem sapiunt stricte prohibeantur; ac propterea scholae non sunt amplius « neutrae » tantum, iuxta placita liberalismi, sed etiam officinae atheismi et irreligiositatis.

Si denique ad agendi rationem Catholicorum animum convertimus, dolendum quidem est, sed facere non possumus quin adnotare cogamur eos haud semper principia et iura Ecclesiae tueri, imo satis cognoscere. Ii praesertim qui catholicorum suffragiis ad publicum legumlatorum coetum evecti sunt ut, prout casus ferat, in legibus ferendis iura ad mentem doctrinae Ecclesiae vindicent, saepe saepius inexplicabili incuria laborare videntur. Fideles vero, parum ad rem quod attinet illuminati, frequenter laicismi opinionibus sententiisque circumveniuntur, quas inconsiderate ex ephemeridibus hauriunt, et ita normas Auctoritatis Ecclesiasticae parvipendere solent; quin etiam filios suos educandos scholis Status, quae non raro sunt irreligiositatis vehiculum, leviter tradunt consiliis hortationibusque Episcoporum posthabitum. Quod quidem, cum paene in omnibus regionibus etiam veteris traditionis catholicae graviter fiat, apud quibusque remedii in melius restitui requirit. Igitur ad tanta mala vitanda, nulla efficacior invenitur via quam problema de Scholis Catholicis magis magisque condendis et congruis mediis instruendis apte solvere.

Contra placita liberalismi ius Ecclesiae ad scholas cuiusvis generis et ordinis condendi Auctores Iuris publici ecclesiastici multa argumenta afferre solent. Hic sufficiat tantum quaedam summa referre.

Ecclesia catholica habet ius, non quidem exclusivum sed cumulative cum potestate civili, ab ea tamen omnino independens, ad condendas, conservandas et dirigendas pro suo prudenti arbitrio scholas elementares medias et superiores, etiam pro laicis. Quo quidem iure Ecclesia usus est a saeculis, sicut hodie pergit facere. Istiusmodi iuris fundamentum ultimo requiratur oportet in ipso mandato Domini Nostri Iesu Christi: « Data est mihi potestas in caelo et in terra. Euntes ergo docete omnes gentes... docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis » (*Matth.* 28, 18-20). Quae Domini verba primo et immediate Ecclesiae muneri referuntur de fidelibus instituendis in iis quae ad finem supernaturalem spectant; tamen ius includunt etiam ad insti-

dam ad effectum deducenda videntur quae respiciunt habitudinem Universitatum catholicarum inter se.

Organizatio Congressuum Internationalium ad scientiam catholicam efformandam et propagandam, ad instar « Congressuum internationalium catholicorum qui habiti sunt magno cum fructu, in fine saeculi praeteriti et in initio praesentis: Parisiis, Bruxellis, Friburgi Helvetiorum (a. 1888 ss.).

Argumenta seu themata horum Congressuum eligantur ex singulis disciplinis quae constituant sectiones speciales ipsius Congressus. Potest aliquod thema haberi ut *argumentum generale* Congressus, cuius diversae sectiones diversos aspectus tractare possunt.

Finis praecipuus erit panorama culturae actualis atque problemata magis urgentia, in variis disciplinis sive positivis sive speculativis, indicare et iudicare.

Communicatio mutua operum, actorum academicorum, editionum, thesium, seu generatim omnium quae ab Universitatibus et Facultatibus eduntur vel ab ipsis Universitatibus adprobantur.

Communicatio mutua docentium, praesertim pro quibusdam cursibus specialibus: haec consuetudo iam viget fere apud omnes Universitates civiles (« Visiting professors ») et videtur alte commendanda et extendenda ad ipsas Universitates catholicas et ecclesiasticas.

DE SCHOLIS SECUNDARIIS

Recte animadversum est ibi catholicismum vigere ubi scholae secundariae florent; et e converso. Item compertum est imminutam esse existimationem et affectum ideoque applicationem erga scholas in non paucis regionibus catholicis; idque referendum ad filios et filias quorundam religiosarum Familiarum non tantum sed etiam, passim, ad Organisationes Catholicae quasdam, ad Clerum interdum et ad quosdam Praelatos: « Sunt enim qui dubitent num idem illud ministerium nostris difficillimis temporibus totam suam efficacitatem servet, an potius expeditat, illo neglecto vel relicto, ad apostolatum magis directum, praesertim inter proletarios nos plene convertere » ad suos aiebat Praepositus Generalis Societatis Iesu, qui eos ad strenuam constantiam in ipso arduo educationis ministerio persequendo incitabat (A.R. 1947 - XI p. 319). In huiusmodi animorum profligatione (disfattismo) forsitan potissima causa et ratio multarum deficientiarum quaerenda est.

E contra, Status magis magisque scholae catholicae (quam pertinaciter privatam vocat) libertatem coercet, pecuniariis tributis onerat, subsidia iusta negat; simulque scholas suas numero, magistris, organisa-

tione, rebus omnibus auget et ditat dum ideologia et spiritus, etiam apud catholicos populos et gubernia, laici et agnostici manent.

Magis ac magis igitur scholae secundariae catholicae *erigendae* sunt pluribus seu omnibus in dioecesibus, ita tamen ut rationali distributione orientur, cuius rei iudicium strictum ad Ordinarium loci pertineat; ita tamen iuxta rationem, activitatem, culturam eius gentis apud quam schola erigi intenditur, humanistica, nempe, aut professionalis seu technica.

Dein apte *regendae sunt*. Insistendum videtur ut Canones 1381-1382 non solum in praxim ab Ordinario revera deducantur, sed etiam vim habeant — maiore potestate — pro Ipsa ad directionem signandam etiam Religiosis mulieribus et viris, ita ut sit unitas mentis et actionis per veram conformationem, salvis iuribus communibus exemptionis, spiritus, criteriorum, methodorum eius dioecesis cuius filios christianis moribus et fide efformant Religiosi. Tandem *fovendae sunt*: *a) in fine*. In mentem omnino revocandus est finis scholae catholicae, cuius non raro obliviscimur. «Duo in hac institutione externorum scholarium intenduntur: profectus videlicet in doctrina et moribus qua ita comparantur ut licet doctrina sit quasi materia propria huius ministerii, et effectus proximus collegiorum, finis tamen praecipuus sit honestas morum» (SUAREZ, *Tract. de Rel. Soc. Iesu*, l. V, c. VI, n. 1). Prout enim a saecularibus etiam notatur — idque non causa ultima est cur a quibusdam catholicis ipsis schola catholica minori fiat — parum interesse videtur nonnunquam discriminis cum schola Status seu laica, cum erudiat potius quam efformet iuvenum animos. *b) in mediis*. Non acceptio personarum (maxime inopportuna si semper, nunc praesertim) fiat in admissione facienda alumnorum, sed opportunus delectus iuxta criteria prudentiae, charitatis, maioris boni obtinendi; quique doceri aut corrigi nequeunt sedulo dimittantur, si admissi. Siquidem finis quem Ecclesia sibi proponit in suis scholis est iuvenes ad Dei cognitionem atque amorem adducere, haec prima sit oportet cura ut — probe adhibitis omnibus mediis humanis — supernaturalibus mediis utamur in formatione: quod in memoria et praxim revocare non inutile est. In unaquaque schola non tantum ad hoc adlaborare debet Pater seu Director Spiritualis, sed conspirare omnes tum Superiores tum Docentes tum omnes Collaboratores; secus — ut a saecularibus nonnunquam animadversum est — schola catholica, etsi talis nomine, re laica est.

Ne eveniat — quod non raro accidit — ut iuvenes, expleto tempore formationis, satis errent moribus et vita, necesse est ut formatio spiritus personalis sit, vitam realem prospiciat et paret ad ducendam vitam christianam quae iuvet Ecclesiam in apostolatu.

Cum vero nulla societatis classis negligenda sit, cumque non omnes

mentaris respondeat, relinquat vel omnino negligat oportet illa quae vocant « novae pedagogiae » scita, omnibus despctis quae naturalismum seu rationalismum sapiunt.

Magis magisque insistendum est ut scholae optimis quibusque mediis et instrumentis instruantur, quae huius temporis necessitates rectae alumnorum educationi inserviant: melius est a proposito eas condendi abstinere, quam ob mediorum inopiam misera adstruere, et ita despectum aut saltem malam opinionem adversariorum provocare. Ideo nostrae Scholae viris vel mulieribus Religiosae familiae generatim commitmentantur, sufficienti praeditis doctrina, titulis quoque civilibus comprobata, qui ab hodiernae societatis legibus requiruntur. Sin autem commitmentantur laicis viris vel mulieribus, ab iis recta doctrina christiana vitae probatio mores animique docilitas et apta indoles exigantur. Tandem aliquando igitur relictis quibusdam empiricis methodis, quae existimationis iacturam nobis passim pepererunt, docentes non tantum sint « boni religiosi vel boni laici », sed solida doctrina catholica imbuti, psychologia et didactica emineant, ac peculiarissime sibi persuasum habeant artem animos fingendi longe alias quascumque superare.

Quoad vero novas methodos, ex iis tantum amplectatur quod cum catholica sapientia et experientia cohaeret, ita ut a naturalismo educativo magistri et discipuli arceantur.

Tandem, aulae nostrae pateant alumnis sine personarum acceptione vel discretione, nullo, si fieri potest, aut modico sumptu: propterea omnibus curandum est viribus ut a civili potestate tribuantur auxilia etiam scholis primariis ab Ecclesiastica Auctoritate erectis.

PROPOSITIONES CONCLUSIVAE

1. Valde commendatur Concilio Oecumenico ut totam rem de educatione et instructione — quae usque in praesens pluries, sed tantum occasionaliter a Magisterio ordinario proposita est — modo organico tractetur, ac in specie *a)* sollemniter damnentur errores quibus innituntur Schola acatholica, atheistica, neutralis; *b)* iura Ecclesiae in subiecta materia clare et irrefragabili modo vindicentur; *c)* contra omnes formas apertas vel occultas monopolii Status declaretur omnimodis libertas parentum eligendi pro pueris scholam catholicam; *d)* quin etiam ius Ecclesiae ad subsidia Status obtinenda pro suis scholis.

2. Erectio suadetur — immo a quibusdam fere necessaria censemur — cuiusdam Superioris Consilii a Sacra Congregatione de Seminariis et Studiorum Universitatibus immediate dependentis, viris peritis simis de rebus universitariis constantis; ea quidem ratione, ut eorum

consultationibus communicationibusque magis valeat eadem Sacra Congregatio incrementum Universitatum ecclesiasticarum catholicarumque, earum collaborationem inter se et efficaciorum influxum, optimo quo potest modo promovere.

3. Cum sint (praesertim in quibusdam Congregationibus Religiosis) qui dubitent num ministerium iuvenum instituendorum nostris difficilimis temporibus totam suam efficacitatem servet, an potius expediat, illo neglecto vel relicto, ad apostolatum magis directum sese convertere: optandum est ut Concilium Oecumenicum catholicam puerorum et iuvenum institutionem tamquam opus maxime nostris diebus necessarium declareret.

VII

DE ADOLESCENTIUM UTRIUSQUE SEXUS « COËDUCATIONE »

In Ecclesia huiusmodi quaestio neglecta fuit usque dum principia nova educationis post Revolutionem Gallicam vulgaverunt ideas naturalismo affectas, quae magis magisque his ultimis temporibus sequaces invenerunt praesertim inter propugnatores « Scholae laicae ». Ceterum Scholae Ecclesiae, praesertim a Sanctis viris fundatae vel promotae, fidelissime semper servaverunt traditionem et principia doctrinae christianaee in subiecta materia, praecipue ad id quod spectat tuitionem morum.

Ideo ipse *Codex Iuris Canonici* nihil refert particulare quod directe rem tangat: solummodo eam innuere censetur in can. 1372 § 1 et in can. 1381 § 2. Antiquius documentum esse videtur *Instructio Supremae S. C. S. Officii ad Episcopos Statuum Foederatorum Americae Septentrionalis*, d. 24 nov. 1875, in qua expresse improbat haec agendi ratio: « Certa item corruptela ex hoc impendet quod in iisdem scholis, aut saltem in pluribus earum, utriusque sexus adolescentes et audiendis lectionibus in idem conclave congregantur et sedere in eodem scanno masculi iuxta foeminas iubentur. Quae omnia efficiunt, ut iuventus misere exponatur damno circa fidem, ac mores pereclitentur » (cf. *Fontes Iuris Can.*, IV, p. 363).

Sed locus praecipuus de promiscua institutione iuventutis invenitur in Enc. *Divini illius Magistri* Pii XI (31 dec. 1929), quem igitur integre referre interest:

Aequo vero fallax atque christianaee institutioni infensa illa adolescentes instruendi ratio habenda est, quam vulgo coëducationem appellant; eorum enim qui ipsam tuentur, bene multi idcirco tuentur quia